

การรักษาโรคนอนกรนโดยใช้คลื่นวิทยุ

ประกอบเกียรติ นิรัญวิวัฒน์กุล*

เป็นเวลาหลายปีมาแล้วที่วิธีการแพทย์ได้ทำการวิจัยศึกษาเพื่อค้นหาวิธีการรักษาโรคนอนกรนใหม่ ๆ ที่สะดวกง่าย และปลอดภัยมากขึ้น พฤติกรรมบำบัดโดยมาตรการต่าง ๆ เช่น การลดน้ำหนัก ออกกำลังกาย จัดหานอนที่ถูกต้อง หลีกเลี่ยงการนอนหันหน้าด้วยดิจิทัลที่มีแหล่งอุ่น หรืออาหารชนิดที่ทำให้ง่วงเป็นสิ่งที่จำเป็นอย่างยิ่ง แต่ก็เป็นสิ่งที่ปฏิบัติได้ยากเข่นกัน การใช้เครื่องช่วยหายใจ (Continuous Positive Airway Pressure หรือ CPAP) เป็นวิธีที่ได้ผลดีมาก ช่วยพยุงช่องทางเดินหายใจที่แคบไม่ให้มีการอุดตันในขณะที่นอนหลับ แต่เครื่องที่มีจำนวนน้ำยาอยู่ในปั๊มบันยันยังมีขนาดและรูปร่างค่อนข้างเทอะทะ ทำให้ผู้ป่วยจำนวนมากรู้สึกไม่สะดวกที่จะใส่เครื่องดังกล่าวทุกคืน ๆ ไปจนตลอดชีวิต หรือรำคาญกับหน้ากากที่ใช้ครอบบนจมูก (Nasal mask) เพราะอาจเจ็บหรือรู้สึกอึดอัด และยังต้องมีท่ออากาศต่อจากหน้ากากไปที่เครื่องช่วยหายใจ ให้ความรู้สึกเสมือนกับเป็นมนุษย์ของคนอกจากนี้ยังมีปัญหาอีกมากมายหลายประการ ที่เป็นสาเหตุที่ทำให้ผู้ป่วยโรคนอนกรน ปฏิเสธการใช้เครื่อง เช่น ราคาแพง เปิกภาวะกรนหรือเบิกจากประคันชีดไม่ได้

การผ่าตัดรักษา้นบเป็นทางเลือกหนึ่งที่มีประสิทธิภาพ ทำให้ผู้ป่วยหายจากโรคในบางรายหรือดีขึ้นบ้างในผู้ป่วยส่วนมาก เนื่องจากการผ่าตัดสามารถเข้าไปแก้ไขพยาธิสภาพที่มีการตีบแคบของทางเดินหายใจส่วนบนโดยตรง อย่างไรก็ตาม การผ่าตัดรักษาโรคนอนกรน ยังนับว่ามีความเสี่ยงอยู่บ้าง เนื่องเป็นการผ่าตัดในบริเวณทางเดินหายใจ การดูแลผู้ป่วยในระหว่างช่วงผ่าตัด รวมทั้งระยะเวลาหลังผ่าตัด มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่ง จำเป็นต้องมีความช่วงมือและการประสานงานที่ดีระหว่างศัลยแพทย์

วิศวกรรมแพทย์และพยาบาล นอกจากนี้ผู้ป่วยคงต้องรู้สึกเจ็บคอกินอาหารได้น้อยบ้างในช่วงหลังผ่าตัด และอาจทำให้น้ำหนักลดลงได้พอสมควร

ในปัจจุบันมีเทคโนโลยีใหม่ที่นำคลื่นวิทยุความถี่สูงมาใช้เพื่อรักษา โดยอาศัยคุณสมบัติของเครื่องมือที่สามารถปล่อยคลื่นวิทยุพลังงานต่ำ เข้าไปในเนื้อเยื่อที่มีพยาธิสภาพ ทำให้เกิดความร้อนขึ้นภายในเนื้อเยื่อดังกล่าว โดยสามารถกำหนดปริมาณพลังงานที่ต้องการใส่เข้าไปได้ เช่น 1000 Joules เพื่อให้เกิดความร้อนในอุณหภูมิที่ไม่เกินที่กำหนด เช่น อุณหภูมิสูงสุดไม่เกิน 85 องศาเซลเซียส ผลที่เกิดตามมาคือ มีการบาดเจ็บของเนื้อเยื่อนั้น ๆ ในขอบเขตพื้นที่และบริเวณที่คาดคะเนได้ แล้วเกิดการสลายตัว และมีพังผืดขึ้นมาแทนที่เนื้อเยื่อดังกล่าว เป็นผลให้มีการหลดเลิกลงของเนื้อเยื่อที่เป็นพยาธิสภาพในช่วงต่อมา ระยะเวลาที่หวังว่าผลการรักษาสูงสุดคือ ประมาณ 6-8 สัปดาห์หลังทำ

ข้อจำกัดของการรักษาโดยวิธีแบบเดิม

ผู้ป่วยที่มีปัญหาແน้เงนจมูกเรื้อรังจากภาวะเรื้อนุจมูกบวมโต มักได้รับยาพ่นจมูกประเภทสารเติมอาหาร กับยาแก้คัดจมูกหรือยาแก้แพ้ ซึ่งบางคนอาจจะมีอาการข้างเคียงต่าง ๆ เช่น ใจสั่น ง่วงนอน การรับประทานหรือพ่นยาเป็นประจำทุกวันไปตลอดชีวิตชนิดไม่สามารถเลิกก็เป็นเรื่องที่ทำไม่ได่ง่ายนักในผู้ป่วยหลาย ๆ คน ส่วนการผ่าตัดเพื่อลดขนาดเยื่อบุโพรงจมูก (Turbinate surgery) ให้ผลการรักษาดีมาก แต่บางรายอาจต้องทำการประจุจมูก (Nasal packing) ในช่วงไม่กี่วันหลังผ่าตัด และบางรายอาจมีปัญหาอื่น ๆ เช่น เลือดกำเดาออก น้ำมูกแห้งกรังคิดในจมูก พังผืดติดกับผนังกันจมูกเกิดขึ้นได้

ผู้ป่วยโรคนอนกรนชนิดอันตราย ที่มีการหยุดหายใจจากทางเดินหายใจอุดตันในขณะนอนหลับ จำนวนคนมากมักประสบปัญหาความไม่สะดวกในการใช้เครื่องช่วยหายใจ ทำให้นายคนปฏิเสธการรักษาวิธีนี้ หรือใช้เครื่องไม่สม่ำเสมอ ซึ่งคืนใดที่ไม่ใส่เครื่องก็จะทำให้ผู้ป่วยมีอันตรายจากโครคได้ ส่วนการผ่าตัดรักษา เช่นการผ่าตัดตกแต่งเพดานอ่อน (UPPP) ซึ่งจะทำร่วมกับการผ่าตัดเอาต่อมทอนซิลออกทำให้ผู้ป่วยเจ็บคอหลังผ่าตัดได้พอกสมควร และในกรณีที่มีปัญหารื่องลิ้นตกไปบังทางเดินหายใจ ด้วยอาจจำเป็นต้องมีการผ่าตัดเพื่อดึงลิ้นมาทางด้านหน้า (Genioglossus advancement) หรือถ้าเป็นรุนแรงมากอาจจำเป็นต้องผ่าตัดเลื่อนขากรรไกร (Bimaxillary advancement) หรือผ่าเจาะคอ (Tracheostomy)

ผู้ป่วยนอนกรนนิดไม่อันตราย มีแต่เสียงกรนอันน้ำร้าคัญ โดยไม่มีปัญหารื่องการหายใจเลย การผ่าตัดตกแต่งลิ้นไกด์ด้วยเลเซอร์ (LAUP) สามารถช่วยรักษาเสียงกรนได้ แต่ก็เช่นเดียวกัน ผู้ป่วยคงต้องรู้สึกเจ็บคอบ้างประมาณ 1 สปเดือน ซึ่งผู้ป่วยหลายคน โดยเฉพาะที่เป็นผู้ชายมักจะไม่ยอมเจ็บตัวง่ายๆ ปล่อยให้ภรรยาต้องดูวนทันฟังเสียงกรนของตัวเองไปจนกว่าคุณภรรยาจะทนไม่ไหว

หรือเพื่อนฝูงบ่นมากจริง ๆ จึงจะยอมมารับการรักษา

ข้อดีของการรักษาโดยใช้คลื่นวิทยุ (Radiofrequency Tissue Volume Reduction หรือ Somnoplasty)

เป็นการรักษาโดยวิธีผ่าตัดที่เกือบไม่ได้ผ่าตัด อะไรเลย เจ็บน้อยมากทั้งขณะผ่าตัดและภายในหลังผ่าตัดมีความปลอดภัยสูง ได้ผลดี สามารถรักษาแบบผู้ป่วยนอนได้โดยใช้เพียงยาชาเฉพาะที่เท่านั้น แต่ยังมีราคาสูงพอสมควร หลักการของ การรักษาโดยวิธีนี้คือ แพทย์เพียงแต่ใช้เรซิพิเชลปั๊กใบในเนื้อยื่อที่ต้องการลดขนาดลงแล้ว ปล่อยพลังงานคลื่นวิทยุความถี่สูงเข้าไปในเมืองผ่าตัดด้วย มีดหรือเลเซอร์เลย แพทย์จะกำหนดให้พลงงานที่ปล่อยมาให้มีจำนวนเหมาะสม เพื่อพลงงานที่เข้าไปในจะทำให้เนื้อยื่อถูกดัดแปลงตามต้องการ แต่ข้อด้อยเล็กน้อยของวิธีนี้คือ กว่าผลผ่าตัดจะปรากฏชัดจะใช้เวลาประมาณ 4-6 สปเดือน ซึ่งในช่วงเวลานี้อาจมีการบวมของเนื้อยื่อ ทำให้ดูเหมือนอาการแย่ลงในช่วงแรก แล้วค่อย ๆ ดีขึ้นตามลำดับ ข้อเดียวของวิธีนี้คือ ไม่เจ็บหรือเจ็บน้อยมากหลังผ่าตัด จึงสามารถทำรื้าได้โดยครั้งเดียว โดยผู้ป่วยไม่ต้องกลับบ้านด้วย แต่ต้องพักฟื้นที่โรงพยาบาลสองสามวัน แต่ก็ไม่ต้องห่วงเรื่องติดเชื้อ ไม่ต้องห่วงเรื่องถุงเท้าและห้องน้ำที่ต้องหามาก แต่ต้องห่วงเรื่องห้องนอนที่ต้องหามาก